

Soud patentní.

I. Příslušnost soudu patentního.

Dle zákona ze dne 11. ledna 1897 č. 30 ř. z. (§§ 39 odst. 3 a 41 odst. 1) má o všech stížnostech podaných proti konečným rozhodnutím zrušovacího oddělení úřadu patentního rozhodovati výlučně s konečnou platností soud patentní zřízený ve Vídni, který dle § 123 cit. z. a min. nařízení ze dne 15. září 1898 č. 158 ř. z. ode dne 1. ledna 1899 v působnost vstoupil. (Srvn. i článek Úřad patentový.)

II. Obsazení soudu patentního.

Personál soudu patentního skládá se:

1. ze »členů soudu patentního« a
2. z personálu pomocného a kancelářského.

Ad 1. »Členy soudu patentního« jsou prezident nejvyššího soudního dvoru nebo senátní prezident tohoto soudního dvoru jako president a předseda soudu patentního, jeden rada ministerstva obchodu, dva radové nejvyššího soudního dvoru a odborně techničtí členové, kteří po dobu této své funkce mají oficiální název »radů soudu patentního« (§§ 41 cit. z. a 1 a 2 cit. min. n.).

Pro presidenta a radu ministerstva obchodu a rady nejvyššího soudu zřízení jsou náměstkové, již vzati jsou, pokud o presidenta se jedná, ze řady presidentů nebo senátních presidentů nejvyššího soudu, ohledně radů nejvyššího soudu z jejich kolegů a ohledně rady ministerstva obchodu z konceptního personálu tohoto ministerstva (§ 1 odst. 4 cit. min. n.).

Všichni členové soudu patentního jmenování jsou k návrhu ministerstva obchodu učiněnému ve srozumění s ostatními súčasněnými ministry císařem na dobu 5 let. Po této době mohou opět býti povoláni (§ 41 odst. 1 a 3 cit. zák. a § 1 odst. 3 min. n.).

Za odborně technického člena může býti jmenován jen bezúhonný občan rakouský, jenž jest přes 40 roků stár, nalézá se v plném požívání svých občanských práv, není obmezen ve volné dispozici se svým jměním a vykazuje vynikající zkušenosti a znalosti technické (§ 1 odst. posl. m. n.). Úřad odborně technického člena není nikdo povinen přijati (l. c.).

Členové, kteří nejsou soudcovskými úředníky, mají při nastoupení svého úřadu složiti přísahu jakožto soudci do rukou presidenta patentního soudu. Jsou-li opětně jmenování, dostačí poukázati na přísahu již složenou (§ 3 odst. 1 min. n.).

Po dobu své funkce jsou všichni členové soudu patentního soudci ve smyslu st. zákl. zák. o moci soudcovské č. 144 (§ 6) a mohou toliko výrokem disciplinárního soudu býti úřadu svého zbaveni. Úkony disciplinárního soudu vykonává patentní soud sám za spolupůsobení generálního prokuratora (§ 4 odst. posl. min. nař.).

Členům soudu patentního přísluší poplatky funkční, které na základě předložených výkazů o činnosti jejich na konci každého roku ministerstvo obchodu vyměřuje (§ 5 min. n.).

Ad 2. Potřebný personál pomocný a kancelářský má pro soud patentní opatřiti ministerstvo obchodu (§ 41 zák. pat.). Práce manipulační pro soud tento nutné (zapisování došlých spisů, opisování, uschovávání aktů) obstarává pomocný úřad ministerstva obchodu. Zapisovatele pro soud patentní určí taktéž jmenované ministerstvo. Tito mají presidentu patentního soudu

zaslíbiti přísežně náležitě a svědomitě plnění svých povinností (§ 3 odst. 2 m. n.).

III. Sestavení senátu rozhodujícího.

Soud patentní rozhoduje v senátech složených ze 6 členů a předsedy. Předsedou jest president soudu patentního nebo jeho náměstek, za členy musí býti vzati dva dvorní radové nejvyššího soudu, jeden člen musí náležeti do statu ministerstva obchodu. Tři ostatní členy vybere od případu k případu předseda soudu patentního ze seznamu jmenovaných členů odborně technických (§ 41 odst. 6 zák. pat. a § 6 m. n.).

Z výkonu svého úřadu jsou v konkrétním případě vyloučeni členové, kteří sami nebo jejich manželky nebo blízcí příbuzní či sešvakřeni, jejich adoptanti nebo adoptáti, pěstounové, schovanci nebo opatrovanci jsou v záležitosti patentní, o kterou se jedná, účastněni, jakož i oni, kteří v záležitosti, o niž jde, zastupují nebo zastupovali některou stranu, nebo kteří mají očekávati z výsledku rozhodnutí hmotný prospěch nebo škodu. Kromě toho jsou vyloučeni i všichni ti, kdož spolupůsobili v té které věci na rozhodování u úřadu patentního (§ 42 zák. pat.).

Ze jmenovaných členů senátu patentního působiti má rada ministerstva obchodu jako stálý referent. President soudu patentního může však v jednotlivých případech buď vůbec za něho nebo vedle něho ustanoviti jiného referenta (§ 7 min. nař.).

IV. Řízení u soudu patentního.

Pro řízení před soudem patentním platí obdobně předpisy, které dány jsou v §§ 68—84 zák. pat. pro řízení před úřadem patentním a které v mnohém, zejména co do řízení důkazního, vedení protokolů, nahlédání ve spisy, prohlásování rozhodnutí, potrestání stran pro svévoli se podobají předpisům daným pro řízení před soudy v občanských rozepřích právních. Předpisy tyto jsou doplněny jednak v §§ 87 a násl. zák. pat., jednak v §§ 9 a násl. cit. min. nař.

Dle těchto ustanovení podati jest odvolání proti konečnému rozhodnutí oddělení zrušovacího úřadu patentního do 30 dnů po doručení rozhodnutí v odpor vzatého (§ 88 zák. pat.).

S odvoláním tímto může býti také spojena stížnost proti rozhodnutím a usnesením v předběžném řízení vydaným, pokud měla nějaký účinek na rozhodnutí konečné (§§ 39, 87, odst. 1 a 2 zák. pat.).

Podané odvolání, jeví-li se býti opožděno, nebo je-li formálně nepravno, sám úřad patentní odmítne, jinak je předkládá soudu patentnímu (§ 88 zák. pat.), kde obdrží je stálý referent (rada ministerstva obchodu), aby všecko, co potřebí jest k přípravě jednání, opatřil. Je-li ad hoc vedle stálého referenta nebo místo něho ustanoven jiný referent, může stálý referent učiniti všecka potřebná opatření jen v souhlase s tímto referentem. Při různosti jejich mínění rozhoduje president soudu patentního (§ 10 min. nař.).

Neshledá-li soud patentní podané odvolání jako k dalšímu řízení nespůsobilé odmítnouti, odkáže je k veřejnému líčení. Sezení soudu patentního odbývána jsou ve dny od presidenta soudu patentního určené a v patentních novinách náležitě ohlášené, a to každý čtvrt roku. V případech nutných může však president soudu patentního i mimořádné sezení položit. Sezení veřejná odbývají se v místnostech nejvyššího soudu ve Vídni (§ 9 min. nař.).

Soud patentní rozhoduje o odvolání na základě skutečností a důkazův úřadu patentnímu předložených, nižádných dalších důkazů neprováděje (§ 89 odst. 1 a § 91 odst. 2 zák. pat.)

Rozhodnutí svá vydává z pravidla ve věci samé ve formě rozsudku jménem císaře. Jen tenkrát, shledá-li se, že úřad patentní porušil podstatné formy řízení, jichž opomenutí překazilo, aby zákonné rozhodnutí bylo vydáno, nerozhodne patentní soud ve věci samé, nýbrž poukáže úřad patentní, aby spornou záležitost ještě jednou rozebral a rozhodl (§ 89 odst. 2 zák. pat.).

Rozhodnutí svá vynáší soud patentní většinou hlasů; při rovnosti hlasů rozhoduje předseda (§ 92 zák. pat.).

Rozsudky podepisuje předseda a zapisovatel, ostatní vyřízení nesou označení »c. k. soud patentní« a podpis stálého referenta (§ 11 min. n.).

Rozhodnutí soudu patentního provádí, pokud dotýkají se působnosti patentního úřadu a v zákoně patentním výslovně žádost účastníka předepsána není, ex officio úřad patentní. Jinak zůstaveno jest účastníkům, aby u soudu nebo vůbec u příslušného úřadu za exekuci žádali (§ 13 min. n.).

Soud pozůstalostní viz Příslušnost soudní a Řízení pozůstalostní.

Soud realní viz Příslušnost soudní.

Soud rozepře hlavní viz Příslušnost soudní.

Soud říšský.

I. Pojem a význam.

Rakouský říšský soud má podstatně jiné postavení než německý soud říšský. Německá ústava soudní nezavedla pro spory kompetenční zvláštní právní ústav, nýbrž ustanovuje spíše § 17 něm. ústavy soudní, že o sporech kompetenčních rozhodují zvláštní kompetenční soudy sborové, jejichž zřízení přenechává se zákonodárstvím zemským. Německý soud říšský se sídlem v Lipsku dbá co soud nejvyšší spíše o zachování jednoty práva v říši německé; je první stolicí co úřad trestní pro případy velezrády a zemězrády, pokud zločiny tyto směřují proti císaři neb říši; německý soud říšský je tu soudem vyšetřujícím i zároveň nalézajícím; je dále soudem revisním pro všechny rozsudky soudů porotních, jakož i pro rozsudky komor trestních, jež vynesly tyto co sborové soudy I. stolice a pro něž nejsou soudy revisními vrchní zemské soudy; rozhodují konečně ve třetí stolici ve věcech občansko-právních o revisích proti konečným rozsudkům vrchních zemských soudů podaných. Rakouský soud říšský má s německým jen jméno společné, jeho příslušnost a obor působnosti je však podstatně různým. Ústav říšského soudu opakuje se v dějinách rakouské ústavy často. Již rak. říšský sněm z r. 1849 projednával osnovu zákona, jenž měl za účel zříditi nejvyšší soud říšský a tento měl býti příslušným pro žaloby pro porušení práv ústavních, dále pro sesazování nebo přesazování soudcovských orgánů a rozhodovati ve všech sporech jednotlivých zemí korunních mezi sebou a s vládou; mimo to měl říšský soud rozhodovati též o obžalobách ministerských. Ovšem zůstalo jen při této osnově. Říšská ústava z 4. března 1849 pojala rovněž do státních základních zákonů zavedení nejvyššího soudu říšského, jehož kompetence byla skoro táž, jak shora uvedeno. Avšak ani tento říšský soud v život nevstoupil. Státním základním zákonem ze dne 21. prosince 1867 č. 143 ř. z. byl říšský soud skutečně zřízen a aktivován. Zák. ze dne 18. dubna 1869 č. 44 ř. z. upravuje organizaci